

Omawiana książka została wydana przy okazji wystawy prac/dzieł Magdaleny Abakanowicz w Centrum Sztuki Współczesnej w Warszawie. Książka ma wielki albumowy format, ma bardzo twarde kartonowe okładki. Papier jest biały, kredowy, gruby. Liczy 231 stron. Jest niezwykle starannie i pięknie wydana, oczywiście jest zszywana. Zawiera setki zdjęć prac naszej Bohaterki kolorowych oraz czarno-białych.

Wprowadzenie napisał Wojciech Krukowski³, pięknym językiem artysty oraz erudyty, krótko i zwięźle (1 strona). Tu wyjaśnia on idee prac Bohaterki, Jej dokonania i „pozycję” w świecie artystycznym. Wstęp (2 strony) napisał Ryszard Stanisławski – dyrektor Muzeum Sztuki w Łodzi⁴. Autor opisuje karierę i osiągnięcia artystyczne Bohaterki. Jej dzieła bywają ogromne. Zatem nie mieszczą się w salach muzealnych, często zbyt małych, aby dać możliwość oglądania artefaktów – z bliska i z oddalenia, naokoło... Autor wymienia kilka miejsc gdzie eksponowane są Jej arcydzieła – np.: wzgórza Toskanii, ogrody Muzeum w Jerozolimie, Park Olimpijski w Seulu, równiny Australii, w mieście Chicago, na Uniwersytecie Bellingham w Waszyngtonie... Dalej mamy listę wystaw w muzeach oraz galeriach całego świata – np.: Biennale w Sao Paulo (1965), muzeum Van Abbe w Eindhoven, Kunsthalle w Mannheim, w Edynburgu i inne muzea w Japonii, Szwajcarii oraz Stanach Zjednoczonych. Można zadać sobie pytanie – czy wszyscy o tym wiedzą, a szczególnie ludzie młodzi??

Dalej mamy „okruszki” z życiorysu Artystki, jakby tylko fragmenty biografii – wydaje się iż w domyśle miała – resztę opowiedzą Moje dzieła – czytelniku zapoznaj się z całą książką!

³ https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojciech_Krukowski; o artyście, dyrektorsze CSW.

⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Ryszard_Stanis%C5%82awski; o dyrektorsze Muzeum Sztuki w Łodzi.

Autorka wspomina iż urodziła się na wsi; „kozik, kora, gałązki, glina” oraz otaczające piękno były początkiem artystycznej drogi. Była zatem od początku obdarzona przez naturę oraz przez Boga (jeśli ktoś wierzy), bo nie każdy oglądający polski krajobraz, potrafi się nim zachwycić. Ta część to zaledwie 7 stron, mamy tu kilka zdjęć wiejskich krajobrazów (czarno-białe). Punkt 3: Wieczorem. „Elektrycznego światła na wsi nie było” – używano lamp naftowych – zaledwie 90 lat temu. Punkt 4: Ojciec. Piękne słowa córki o ojcu: „Ludzie go słuchali. Przychodzili po pomoc i radę”, był m.in. myśliwym, skóry upolowanych dzików „leżały na podłodze” w domu rodzinnym. Dalej mamy punkty 12 oraz 13: Przodkowie I oraz II: Pradziadowie walczyli z bronią w rękę przeciw Rosjanom, wywiezieni na Sybir, niewielu wróciło – w tym Jej ojciec (Konstanty) oraz jego brat. Dalej rodzina mamy – w jej pokoju wisiały stare portrety. „Matka pamiętała dzieje swoich przodków [...] daty, miejsca – jak na lekcji historii; opowiadała wieczorami.

To daje pewien tzw. „background” – wspaniałe kilka zaledwie zdań o rodzinie i wiele staje się jaśniejszym, a może nawet „wszystko jasne”. Punkt 14: Wojna; (oczywiście - II światowa). Niemcy strzelali do Jej rodziny, nie trafili nikogo. „Kilka lat później ojciec nauczył mnie strzelać [...] nocami przychodzili partyzanci”. Punkt ostatni nr 17 zatytułowany jest 1944. Rodzina opuściła wieś, przenieśli się do Warszawy... **„Dom nas wydawał”** (str. 18) – co tragiczne zdanie, dom polski, dom patriotyczny.

Po wojnie zapanował komunizm w Polsce.

Esej to esej nie streszcza się polecanych książek. Warto jednak zacytować zdanie Artystki ze strony 21: „Po studiach, tym paśmie upokorzeń, znienawidzonych presji na moją niezależność, chciałam być

już tylko poza cudzą kontrolą” – skąd dzisiaj biorą się hordy zwolenników ponownej kontroli?????

Kolejna Jej deklaracja: „Tworzyć **to**, co w żadną kategorię się nie wpisuje.....”. Kto dziś chce być oryginalny?

Dalej: „miałam już wtedy niewielką pracownię na 10 piętrze. Przez okno na linach spuszczałam AKABANA [...] na światowe Biennale w Lozannie w 1969 roku”.

Dalej (w omawianej książce) mamy – jak powiedziano – setki zdjęć prac Artystki, czasami Autorka jest gdzieś między nimi. Kolejne serie dzieł zaopatrzone są komentarzami Pani Profesor Magdaleny Abakanowicz.

Wybrane myśli:

Tkaniny

- Str. 28: „Moje trójwymiarowe tkane formy są sprzeciwem przeciwko systematyzacji życia i sztuki”;
- Str. 30: „w naszym stosunku do rzecz [...] istnieje głęboka ślepotą przyzwyczajenia. To, co z góry wiemy o przedmiocie nie pozwala nam go naprawdę zobaczyć”
- Str. 35: „Nie interesuje mnie przydatność moich prac”;

Liny

Str. 38: „Lina jest dla mnie jak zastygły organizm, jak mięsień pozbawiony energii”

Str. 40-41 esej pt. „O nietrwałości” - dzieł artystycznych

Głowy

Str. 42 „<<GŁOWY>> odnoszą się do moich obaw, że przekraczając szybkość swego biologicznego rytmu człowiek traci zdolność medytacji”

Postacie siedzące

Str. 48: „skorupowe negatywy objętości ludzkiego ciała”.

Plecy

Każdy musi sam pooglądać, poczytać, pomyśleć i zmądrzeć.

Na stronie 72 mamy wypowiedź Michaela Brensona⁵ pt.: ‘Magdalena Abakanowicz i nowoczesna rzeźba’. Teoretyk sztuki pisze: „Abakanowicz zna [...] dobrze sztukę współczesną. Od kiedy w latach sześćdziesiątych zaczęła wystawiać poza granicami Polski, wiele podróżowała (między innymi do Meksyku i Nowej Gwinei).” Chciało by się powiedzieć: „gdzie Rzym, gdzie Krym”. Wielu innych podróżuje, ale nie zawsze rozumieją otaczający ich świat. Wydaje się, że właśnie Pani Magdalena Abakanowicz zauważyła jakiś kryzys, jakąś zwariowaną gonitwę, brak wszelkiego spokoju, zatrzymania się, namysłu. Jej dzieła mają skłonić widza do przemyślenia, do zatrzymania się właśnie⁶.

Strona 108 rozdział „Katarsis” – kolejna seria Jej dzieł.

Według słownika mamy:

katharsis [wym. katar-z-is]

1. «rozładowanie silnych uczuć w wyniku głębokiego przeżycia»
2. «według poetyki Arystotelesa: stan polegający na wyzwoleniu się od uczuć strachu i litości dzięki intensywnemu przeżyciu przez widza tragedii ukazującej heroizm ludzki»

⁵ <https://www.gf.org/fellows/all-fellows/michael-brenson/>; o artyście; autorze książek o sztuce z USA.

⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=rNOUodbFMsc>; klip do odsłuchania – piosenka pielgrzymkowa.

3. «ujawnianie w procesie psychoanalizy dotychczas wypieranych przeżyć i usuwanie towarzyszącego im napięcia emocjonalnego»

Czy JEJ arcydzieła zainspirują widza do głębokiego przeżycia?

Rozszerzyła zakres materiałów z których je tworzyła: kamień, metal (aluminium i brąz), drewno.

Dalsze epoki (serie dzieł) Jej twórczości to: Tłum, W tłumie, Postacie ludzkie, **Głowy rozumne**, Gry wojenne (str. 156) – tragicznie prorocze, Architektura Arborealna⁷.

Ten ostatni projekt trwał od początku 1990 roku i był realizowany na zaproszenie Urzędu dla Rozwoju (*dzielniczy*) La Défense w Paryżu⁸.

Inne projekty to: Sarkofagi, Zwierzęta...

Książkę kończy - DOKUMENTACJA:

Lista ilustracji, biografia (obejmująca nagrody i wyróżnienia), wystawy indywidualne, wybrane wystawy grupowe, [...] bibliografia oraz nazwiska autorów fotografii.

Między stronami a okładką mamy wyklejkę – wielkie zdjęcie ARTYSTKI, gdzieś na pomoście na tle jeziora, zdjęcie w odcieniach szarości i żółci, absolutny spokój, zamglony przeciwległy brzeg jeziora.

Warto sięgnąć po tę książkę.

To wręcz cud iż uczelnia artystyczna w Poznaniu ma JEJ imię.

⁷ Tu: gra słów, bo ---- **Arboretum** (*łac. arbor, arboris* – drzewo), ogród *dendrologiczny*, dendrarium – miejsce, w którym kolekcjonuje się *drzewa* i *krzewy* oraz zwykle prowadzi się badania nad nimi.

⁸ https://pl.wikipedia.org/wiki/La_D%C3%A9fense; o dzielnicy biznesowej w stolicy Francji.

Linki i publikacje

/wyklikane przez scholar.google.com/

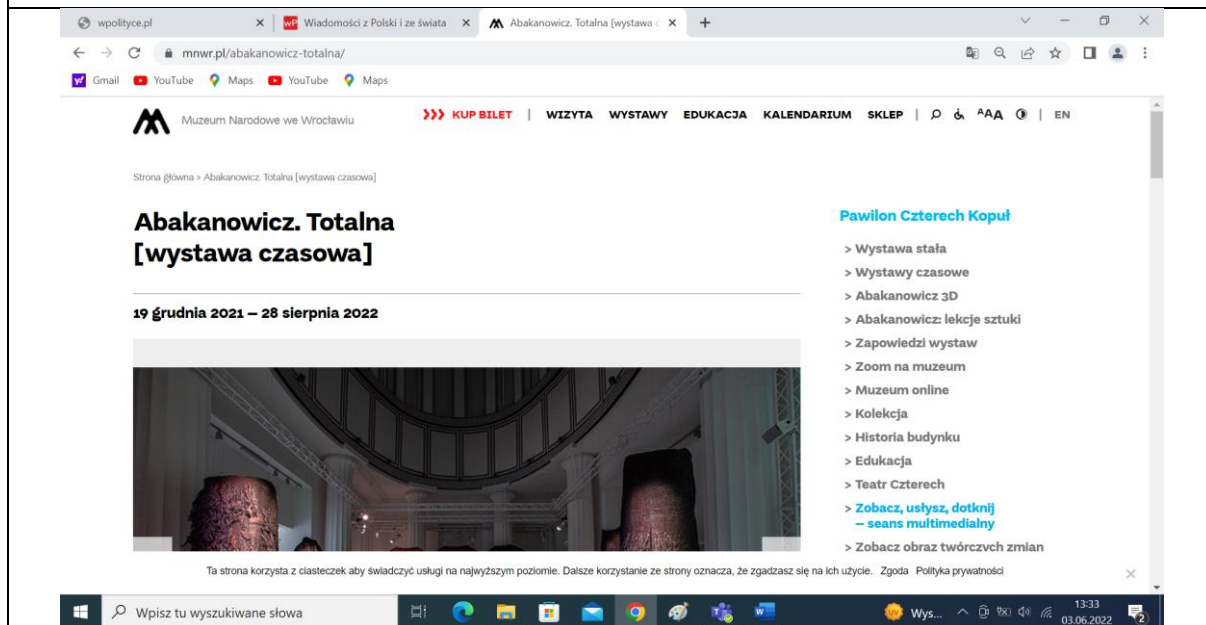
1. ABAKANOWICZ, Magdalena; JACOB, Mary Jane. *Magdalena Abakanowicz*. Gemeentemuseum Arnhem, 1990. //zapewne związana z wystawą Jej prac. Sama napisała komentarze czy opisy(?).
2. ABAKANOWICZ, Magdalena, et al. Artykuły. *Konteksty*, 2006, 03-04: 46-103.
3. ABAKANOWICZ, Magdalena, et al. Abakany. *Konteksty*, 2006, 03-04: 40-45.
// komentarz do własnych dzieł
4. REICHARDT, Jasia, et al. Magdalena Abakanowicz. *Konteksty*, 2006, 03-04: 140-149.
5. BRENSON, Michael, et al. Magdalena Abakanowicz i nowoczesna rzeźba. *Konteksty*, 2006, 03-04: 104-119.
6. HÜBNER, Karolina, et al. Lekcje z anatomii, czyli Nierozpoznani Magdaleny Abakanowicz. *Konteksty*, 2006, 03-04: 204-207.
7. REICHARDT, Jasia. Magdalena Abakanowicz. *TEXTILE*, 2018, 16.4: 386-395.
8. INGLOT, Joanna. *The figurative sculpture of Magdalena Abakanowicz: bodies, environments, and myths*. University of California Press, 2004.
9. DĄBROWSKA, Dorota. Metaphor and metonymy in multimodal discourse. Case studies of selected artworks by Magdalena Abakanowicz and satirical cartoons by Paweł Kuczyński. 2019.
10. Jefferies, Janis. "Magdalena Abakanowicz, 1930–2017." (2017): 332-334. Inny zapis tej publikacji: Janis Jefferies (2017) Magdalena Abakanowicz, 1930–2017, *TEXTILE*, 15(3), pp. 332-334, DOI: 10.1080/14759756.2017.1348774
<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/14759756.2017.1348774>; można
ściągnąć.
11. BRENSON, Michael. Magdalena Abakanowicz's "Abakans". *Art Journal*, 1995, 54.1: 56-61.

LINKI

- a) <https://www.abakanowicz3d.pl/sciezki-edukacyjne/zycie-i-tworczosc/>;
- b) <https://culture.pl/pl/tworca/magdalena-abakanowicz>; znany portal CULTURE.

ZDJĘCIA PRZY OKAZJI

„Printscreen” strony Muzeum Narodowego we Wrocławiu
- w trakcie pisania mamy wystawę dzieł BOHATERKI !!!!!

<https://mnwr.pl/abakanowicz-totalna/>; link do strony Muzeum.

Zdjęcia udostępnione przez MUZEUM NARODOWE we WROCŁAWIU

Materiały prasowe Muzeum Narodowego we Wrocławiu,
fot. Arkadiusz Podstawka.
Eseista serdecznie dziękuje za udostępnienie zdjęć i tekstu.

POZNAŃ – dziś Uniwersytet Artystyczny
jest właśnie Jej imienia!!!

wpolityce.pl x wróć na wPolityce.pl x Państwowej Wyższej Szkole Sztuki x Wydział Grafiki i Komunikacji Wi: x +

uap.edu.pl/uczelnia/wydzialy/wydzial-grafiki-i-komunikacji-wizualnej/

Gmail YouTube Maps YouTube Maps

koronawirus e-dziekanat wybory 2020 przetargi praca dla pracownika skw bjp

 Uniwersytet Artystyczny
im. Magdaleny Abakanowicz
w Poznaniu

UCZELNIA DLA STUDENTÓW DRZWI OTWARTE DLA KANDYDATA KONTAKT EN

**Wydział Grafiki i Komunikacji
Wizualnej**

UAP – Uczelnia – Wydziały – Wydział Grafiki i Komunikacji Wizualnej

Wpisz tu wyszukiwane słowa

21°C 13:40 03.06.2022

Poznań – Park Cytadela
Dzieło naszej Bohaterki w plenerze

Rzeźba przy wejściu do Teatru w Poznaniu

Zdjęcia wykonał eseista: Stan Zawiślak (oprócz tych z Muzeum Narodowego we Wrocławiu).

DODATEK SPECJALNY – informacje udostępnione przez Muzeum Narodowe we Wrocławiu!

Pawilon Czterech Kopuł Muzeum Sztuki Współczesnej

Oddział Muzeum Narodowego we Wrocławiu

Abakanowicz. Totalna

19.12.2021 – 28.08.2022

Kuratorki wystawy:

dr Barbara Banaś

Iwona Dorota Bigos

To pierwsza całościowa prezentacja znajdującego się w zbiorach MNWr dorobku artystycznego Magdaleny Abakanowicz – światowej sławy polskiej artystki współczesnej. Wrocławskie Muzeum Narodowe posiada największą i najbardziej reprezentatywną kolekcję jej prac. Zwiedzający zobaczą m.in. słynne wielkoformatowe kompozycje przestrzenne – *Abakany, Tłum, Plecy, Postaci siedzące*, a także dzieła unikatowe – jak *War Games* czy *Koło z liną*.

Kolekcja dzieł Magdaleny Abakanowicz Muzeum Narodowego we Wrocławiu liczy blisko 400 obiektów. Jednak nie ilość, ale jakość oraz przekrojowy charakter zgromadzonych prac świadczą o jej wyjątkowości. Współpraca Magdaleny Abakanowicz i Mariusza Hermansdorfera, wieloletniego kuratora zbiorów i byłego dyrektora wrocławskiej placówki, zapoczątkowana w latach 70. XX w. przerodziła się w pełną zrozumienia i wzajemnego szacunku przyjaźń. Zaowocowało to stworzeniem kolekcji dokumentującej aktywność artystki niemal od momentu jej debiutu, aż po dzieła wykonane przez nią na początku XXI w.

„To wystawa wyjątkowa, na miarę niezwykłych czasów, w których żyjemy, i skalę naszych zmagania z przeciwnościami losu” – mówi dr hab. Piotr Oszczanowski, dyrektor MNWr. „Wystawa o ogromnym talencie, wizjonerstwie, pasji i o artystycznym uporze. Wynik prawdziwej przyjaźni i wzajemnego zrozumienia skrajnie indywidualnej artystki – Magdaleny Abakanowicz – i bardzo wybitnego kuratora – Mariusza Hermansdorfera. Bogata, kompletna, reprezentatywna i przez lata powiększana spuścizna, jaką artystka pozostawiła w Muzeum Narodowym we Wrocławiu, należy do najcenniejszego fragmentu zbiorów tej instytucji. Jest przysłowiową perłą w koronie. I dzisiaj świeci wyjątkowym blaskiem, który jest zasługą kuratorek tej wystawy – Barbary Banaś i Iwony Doroty Bigos”.

„Pracując nad koncepcją wystawy, świadomie zrezygnowaliśmy ze schematu chronologicznego, skupiając się na aspektach: wizualnym i dokumentalnym” – wyjaśniają kuratorki. „Prace Abakanowicz wymagają przestrzeni i skupienia, możliwości kontemplacji i bezpośredniego kontaktu. Ważne jest ich staranne umiejscowienie. Artystka podkreślała wielokrotnie, że każda jej wystawa jest osobnym dziełem sztuki. Idąc tym tropem, zestawiliśmy ze sobą prace i tak zaaranżowaliśmy ich układ, żeby z jednej strony mogły one w pełni wybrzmieć, a z drugiej – aby znalazły się w korelacji, która pozwalała naświetlić ważne tematy w twórczości Magdaleny Abakanowicz”.

Abakanowicz była artystką skupioną na badaniu „kondycji ludzkiej”, pozostającą w bliskiej relacji z naturą, wykorzystującą w sposób oryginalny naturalne tworzywa takie jak włókna sisalowe, jutowe, drewno. Jej myślenie postrzegane jest dziś jako wizjonerskie, doskonale wpisujące się w aktualny w sztuce współczesnej sposób działania *re-use* i proekologicznego.

Na wystawie pokazane zostaną również listy, umowy, rachunki i zdjęcia dokumentalne wystaw i działań artystki na całym świecie – udostępnione m.in. dzięki uprzejmości Fundacji Marty Magdaleny Abakanowicz-Kosmowskiej i Jana Kosmowskiego.

Główną ekspozycję dopełni dodatkowa przestrzeń edukacyjno-warsztatowa i sala kinowa, w której pokazywane będą filmy poświęcone twórczości Magdaleny Abakanowicz. Przygotowany zostanie też bogaty program wydarzeń towarzyszących, takich jak oprowadzania po wystawie, wykłady, warsztaty, spektakle – będą one skierowane do wszystkich grup wiekowych oraz do osób zagrożonych wykluczeniem.

Magdalena Abakanowicz [1930–2017]

Jedna z najwybitniejszych polskich artystek XX wieku, rzeźbiarka, autorka prac z zakresu tkaniny artystycznej. W latach 1949–1950 studiowała w PWSSP w Gdańsku, a następnie w ASP w Warszawie. Od połowy lat 60. XX w. tworzyła w tkaninie monumentalne kompozycje przestrzenne, nazwane abakanami, które pokazała po raz pierwszy na Biennale Tkaniny w Lozannie w 1962 r. Abakany, opracowane jako kompozycje przestrzenne, na poły rzeźbiarskie, były przykładem nowatorskiego i oryginalnego wykorzystania tradycyjnego tworzywa. Od lat 70. artystka wykonywała duże zespoły figuralne i prace o strukturze organicznej z tkaniny utwardzanej żywicą, a także kompozycje z drewna, metalu i kamienia, m.in. serie: *Alteracje*, *Plecy*, *Tłum*, *Embriologia*, *War Games*.

Od połowy lat 60. XX w. twórczość Magdaleny Abakanowicz cieszyła się niezmiennie najwyższym uznaniem międzynarodowej krytyki. Po 2000 roku artystka podejmowała eksperymenty z nowym tworzywem, budując z metalowych płyt kompozycje z aluzjami do świata zwierząt (m.in. seria *Ptaki*). Zrealizowała rzeźby plenerowe (z kamienia lub metalu) w Polsce oraz we Włoszech, Izraelu, Japonii, USA. W 1992 r. w konkursie na przedłużenie Wielkiej Osi Paryża wyróżniono projekt jej autorstwa – *Architekturę arborealną* – w którym przedstawiła koncepcję ekologicznego miasta. Należała do grona artystów promowanych przez renomowaną Marlborough Gallery. Wystawiała na światowych przeglądach sztuki: Biennale Tkaniny w Lozannie (1962–1976, 1985); Biennale Sztuki w Wenecji (1968, 1980, 1995); Biennale Sztuki w São Paulo (1965, 1979); International Open Air Sculpture Biennale (1983).

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

Sponsorzy główni: PKO Bank Polski, Wydawnictwo OsnoVa

=====

Serdeczne Podziękowania dla Muzeum Narodowego we Wrocławiu
za udostępnienie zdjęć oraz materiałów okolicznościowych
Eseista Stan Zawiślak